

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ТЕХНОЛОГІЇ СЕРВІСАМИ ВЕБ 2.0**

Постановка проблеми. Нині особливо гостро постає питання професійної підготовки майбутніх учителів у системі вищої педагогічної освіти, яка б відповідала вимогам інформаційного суспільства. Професійна підготовка майбутніх учителів забезпечує формування педагогічних умінь, розвитку інтересу до професії, потребу в педагогічному вдосконаленні, творчому й дослідницькому підході до вирішення основних завдань, тобто формування професійної компетентності.

Проблема підвищення рівня професійної компетентності майбутнього учителя технології, здатного вільно, активно мислити, моделювати навчально-виховний процес, самостійно генерувати, втілювати нові ідеї і технології навчання є актуальною в сучасних соціально-економічних умовах. Професійно компетентний учитель технології здатний впливати на формування творчих здібностей учнів у навчальному процесі, підвищити якість підготовки кращих результатів у своїй професійній діяльності, а також сприяти реалізації власних професійних можливостей. Широке використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та мережевих технологій, зокрема соціальних сервісів Веб 2.0 відкривають нові можливості для самореалізації студентів у процесі формування професійної компетентності майбутніх учителів.

Аналіз попередніх досліджень. Питаннями формування професійної компетентності сервісами Веб 2.0 у своїх працях опікувалися знані науковці: О. Антонова, В. Безпалько, О. Дубасенюк, І. Зязюн, Н. Кузьміна, А. Маркова, Н. Ничкало, Р. Гуревич, І. Захарової, М. Кадемія та ін. Вони зазначають, що для розвитку професійної компетентності вчителя, підвищення рівня професійної підготовки, доцільно використовувати мережеві технології, зокрема сервіси Веб 2.0, які забезпечують підвищення якості професійної підготовки в умовах інформаційного суспільства.

Мета статті — розглянути шляхи формування професійної компетентності майбутніх учителів технології соціальними сервісами Веб 2.0.

Виклад основного матеріалу. Формуванню професійної компетентності майбутнього вчителя сприяють певні умови, що забезпечують індивідуальний розвиток, саморозвиток студентів як основу їх професійного становлення і створюють можливості для самореалізації у процесі формування професійної компетентності.

Огляд наукової літератури та інформаційних джерел, присвячених зазначеній проблемі, свідчить, що можна виділити декілька підходів до визначення поняття «професійна компетентність». Зарубіжні дослідники розглядають це поняття як «поглиблені знання», «стан адекватного виконання завдання», «здатність до актуального виконання діяльності», «ефективність дій» [4, с. 148].

Поняття «компетентність» — результат нового підходу до оцінки професійних якостей фахівця та продуктивного використання знань та вмінь для професійної діяльності».

Поняття «професійної компетентності» у вітчизняній педагогіці визначається як: «якість, властивість або стан фахівця, відповідність потребі, вимогам певної професії, спеціальності, спеціалізації, стандартам кваліфікації, займаній службовій посаді» [1, с. 21].

На думку С. Гончаренка, компетентність визначається як сукупність знань і вмінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: вміння аналізувати, передбачати наслідки діяльності, використовувати інформацію [2, с. 53].

Найсучаснішим засобом організації освітнього процесу, педагогічного спілкування,

підвищення фахового рівня є сервіси Веб 2.0. Вони спрямовані на уміння працювати з інформаційно-пошуковими системами; уміння вибору необхідних джерел інформації за допомогою мережі Інтернет, спілкування та обміну педагогічною інформацією, розвитку онлайн-сервісів, спрощення процесу одержання інформації та роботи з нею.

Появу терміну Веб 2.0 прийнято пов'язувати зі статтею «Tim O'Reilly — What is Web 2.0», у якій автор пов'язав появу значної кількості сайтів, об'єднаних деякими загальними принципами із загальною тенденцією розвитку Інтернет-співтовариства, що отримали назву Веб 2.0, на протипагу «старому» Веб 1.0 [5].

У процесі професійної підготовки майбутніх учителів навчальну взаємодію учасників навчального процесу забезпечують соціальні сервіси Веб 2.0: блоги, Вікі, загальні закладки, підкасти, що сприяють самостійному створенню та обговоренню навчальних матеріалів з метою формування професійної компетентності майбутніх педагогів.

Сам термін Веб 2.0 — це філософія розвитку інформаційного простору мережі Інтернет. Сервіси Веб 2.0 характеризуються взаємодією користувачів між собою завдяки відповідним інструментам, які забезпечують створення, обмін та редагування інформації. Ці інструменти отримали назву «соціальні сервіси», або «Веб-сервіси», або «сервіси Веб 2.0», які передбачають співпрацю декількох чи багатьох користувачів у процесі створення, аналізу навчальних матеріалів.

Розглянемо один з найбільш поширених сервісів Веб 2.0 блоги. Блог — це сайт, основний зміст якого постійно оновлюється новими записами, які можуть містити текстові, графічні, звукові та відеоматеріали, які відображаються у хронологічному порядку [1, с. 20].

Прозорість і доступність блогу дослідники розглядають як варіант особистого освітнього простору. Для блогу характерний зворотний порядок запису, відомості про останні (найсвіжіші) записи та оновлення навчальних матеріалів публікуються вгорі. Функціонування та ведення блогу забезпечує доступ до мережі Інтернет, бажання представляти власні дидактичні та методичні матеріали. Як правило, автором записів у блозі є одна людина, тобто блогер. Автори декількох блогів часто об'єднуються в соціальну мережу, відстежують записи та залишають відгуки і замітки на полях чужих щоденників. Для підтримки спілкування з студентами на сторінках блогу викладачі мають змогу розміщувати гіперпосилання на сервіси, що здійснюють таку підтримку (чат, голосова і відеозв'язок) або використовують можливості вбудованих додатків — гаджетів.

Використання сервісів Веб 2.0 у професійній підготовці майбутніх учителів розкривають можливості: використання відкритих, безкоштовних і вільних електронних ресурсів — навчальних комп'ютерних програм, електронних підручників, зображень і звукових файлів; самостійне створення мережевого контенту: текстів, малюнків, фотографій, аудіо- та відео фрагментів; створення та редагування власних текстів, фотографій, аудіо-записів, відеофрагментів тощо; участь у професійних наукових спільнотах, де розширюється поле спільної діяльності й співробітництва з іншими людьми [3, с. 246].

Кожен запис у блозі має тему, зміст (текстові, графічні, звукові, відео-дані), дату і час публікації. До кожного запису можуть додаватися коментарі інших людей, що забезпечують дискусію з приводу тієї чи іншої теми.

Для прикладу розглянемо блог «Оздоблення виробів різьбленням» (рис. 1), який складається з декількох тематичних розділів, що містять записи: «Матеріали до уроків», де висвітлено власні розробки до уроків з даного розділу; «Завдання для учнів» — пропонують завдання для самостійної роботи; «Зразки виконаних робіт» — представляють найкращі роботи з алгоритмом їх виконання.

Створення та використання блога майбутніми учителями забезпечує можливість спілкування, інформування учасників блогу та організацію спільних проєктів, посилює самостійність студентів, стає стимулом їх професійно-педагогічного й особистісного

самовизначення, творчості, а також підвищує відповідальність за результати підготовки до педагогічної діяльності, розвиває професійну компетентність у процесі професійної підготовки майбутніх учителів технології.

Висновки. Використання сервісів Веб 2.0 сприяє ефективному здійсненню навчальної діяльності, створює умови для навчальної, дослідницької, наукової та самостійної роботи, що сприяє розвитку професійної компетентності майбутніх учителів технології.

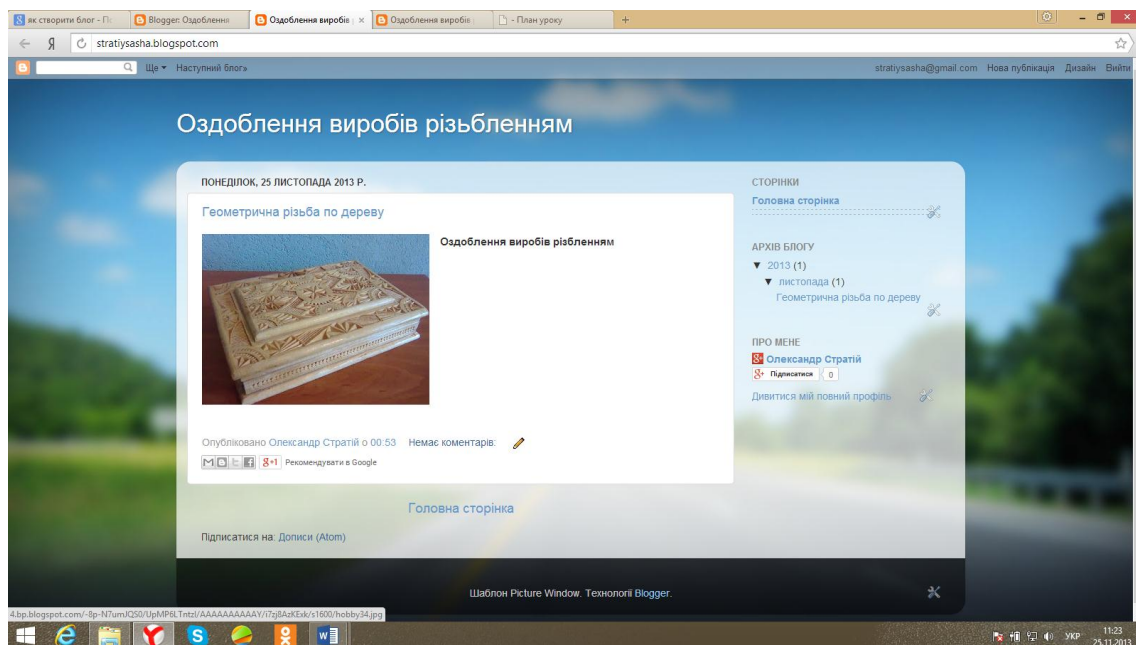

Рис. 1. Блог «Оздоблення виробів різьбленням»

Література:

1. Гандрабура О. На шляху до компетентності / О.Гандрабура // Директор школи. — 2008. — №46. — с. 21-22.
2. Овчарук О. В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід ; під заг. ред. О.В.Овчарук. — К. : КІС, 2004. — 112 с.
3. Коваль Т.І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. пос. / Т. І. Коваль, С. О. Сисоєва, Л. П. Сущенко. — К. : Вид. центр КНЛУ, 2009. — 380 с.
4. Патаракин Е. Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю : уч.-метод. пособие. — Изд. 2-е, испр. — М. : Интуит, 2007. — 67 с.
5. O'Reilly, T. What Is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software [Електронний ресурс] / O'Reilly Tim. — Режим доступу : <http://oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html?page=1>

У статті висвітлено шляхи формування професійної компетентності майбутніх учителів технології за допомогою сервісів Веб 2.0, зокрема блогів. Блоги дозволяють учасникам навчального процесу розв'язувати спільні задачі, розміщувати та редагувати навчальний матеріал.

Ключові слова: професійна підготовка, професійна компетентність, сервіси Веб 2.0, блог, мережеві технології.

В статье рассматриваются пути формирования профессиональной компетентности будущих учителей технологии с помощью сервисов Веб 2.0, в частности блогов. Блоги позволяют участникам образовательного процесса решать общие задачи, размещать и редактировать учебный материал.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, профессиональная компетентность, сервисы Веб 2.0, блог, сетевые технологии.

The article deals with ways of creating professional competence of teachers using technology Web 2.0

services, including blogs. Blogs allow training participants to solve common problems, post and edit educational material.

Keywords: training, professional competence, Web Services 2.0, blog network technologies.